

มูลค่า วิธีการ และสมมติฐานในการประเมิน หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

สัญญาประกันภัยระยะยาว คือสัญญาประกันภัยที่มีระยะสัญญามากกว่าหนึ่งปี หรือสัญญาที่มีการต่ออายุอัตโนมัติซึ่งบริษัทไม่สามารถบอกเลิกสัญญา และไม่สามารถรับเพิ่มหรือลดเบี้ยประกันภัย รวมถึงเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ใดๆตลอดอายุสัญญา

สัญญาประกันภัยระยะสั้น คือ สัญญาประกันภัยใด ๆ ที่ไม่มีเงื่อนไขตรงกับสัญญาประกันภัยระยะยาว

การจำแนกสัญญาประกันภัยระยะสั้นและระยะยาวเป็นไปตามวิธีการของรายงานการดำเนินงานการเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยง

เงินสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

การประเมินราคาหนี้สินจากสัญญาประกันภัยสำหรับแบบประกันชีวิตทั่วไป (Traditional Life) จะถูกคำนวณโดยวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิ (Net Premium Valuation) ซึ่งคำนวณด้วยผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่คาดว่าจะจ่ายในอนาคตและมูลค่าปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยสุทธิที่คาดว่าจะได้รับจากผู้เอาประกันภัยในอนาคต โดยใช้สมมติฐานในการคำนวณเป็นไปตามข้อกำหนดจากสำนักงาน คปภ. ซึ่งจะถูกกำหนด ณ วันเริ่มต้นกรมธรรม์ และจะไม่เปลี่ยนแปลงหลังจากนั้น และไม่มีค่าเผื่อความผันผวน (Provision for Adverse Deviation) ยกเว้นในกรณีที่การทดสอบความเพียงพอของหนี้สินแล้วพบว่าไม่เพียงพอ จำนวนเงินส่วนต่างดังกล่าวจะต้องถูกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

สำหรับกรมธรรม์ที่มีส่วนการลงทุนแยกออกมาอย่างชัดเจน เช่น กรมธรรม์แบบยูนิเวอร์แซลไลฟ์และควบการลงทุนแบบยูนิต์ลิงค์ (Unit-linked) เงินสำรองส่วนการลงทุน หมายถึง มูลค่าบัญชีกรมธรรม์ประกันภัยซึ่งมาจากเบี้ยประกันภัยรับและผลตอบแทนจากการลงทุนของกรมธรรม์ หักด้วยรายการหักสำหรับค่าการประกันภัยสำหรับความคุ้มครองชีวิตและความคุ้มครองอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายของกรมธรรม์ โดยมูลค่าบัญชีกรมธรรม์ประกันภัยได้รวมอยู่ใน “หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย” โดยเท่ากับร้อยละ 100 ของมูลค่าบัญชี และสำหรับในส่วนที่ไม่ใช่ส่วนการลงทุน มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยจะประเมินโดยค่าการประกันภัยที่ยังไม่รับรู้

เงินสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้น

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ของสัญญาระยะสั้นและสัญญาประกันชีวิตแบบกลุ่มถูกคำนวณโดยใช้วิธีตามสัดส่วน

ตารางแสดงหนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	ปี 2562		ปี 2561	
	ราคาบัญชี	ราคาประเมิน	ราคาบัญชี	ราคาประเมิน
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	575,117	697,943	572,250	598,901
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้น	18,765	16,480	17,899	15,841
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	390	390	333	333
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย	104,902	66,603	91,558	60,029

หมายเหตุ

1) ราคาบัญชี หมายถึง มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยที่ประเมินตามมาตรฐานการบัญชี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้พนักงานผู้วิเคราะห์ทางการเงินเข้าใจถึงมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยที่เป็นที่ยอมรับตามหลักการทางบัญชีในประเทศไทย ซึ่งมูลค่าดังกล่าวจะต้องผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว

2) ราคาประเมิน หมายถึง มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยที่ประเมินตามประกาศ คปภ. ว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการกำกับความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันภัยและเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีความสามารถในการจ่ายผลประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยได้อย่างครบถ้วนแก่ผู้เอาประกันภัย ซึ่งจะต้องประเมินโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงาน คปภ. ตามหลักการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับการยอมรับ สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินจะต้องสอดคล้องกับประสบการณ์จริงหรือในกรณีที่มีข้อมูลไม่เพียงพออาจอ้างอิงจากประสบการณ์ของอุตสาหกรรมและปรับให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของพอร์ตการรับประกันภัยของบริษัทนั้น นอกจากนี้ มูลค่าสำรองประกันภัยดังกล่าวจะต้องรวมถึงค่าเผื่อความผันผวน (Provision of Adverse Deviation: PAD) ซึ่งให้เป็นไปตามที่สำนักงาน คปภ. กำหนด

ข้อสังเกต ในบางช่วงเวลาของการรายงานทางการเงิน มูลค่าของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยอาจมีความแตกต่างระหว่างราคาบัญชีและราคาประเมินอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และวิธีการที่แตกต่างกันในการประเมินตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ผู้ที่จะนำข้อมูลไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์แนวทางการประเมินราคาหนี้สินจากสัญญาประกันภัยทั้งสองให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจ